

תפקידיו של ב"כ היועץ המשפטי לממשלה בתחום הירושה

1

יפה דואק – הכט, עו"ד
סגנית מנהלת מחוז לענייני אפ"כ
האפוטרופוס הכללי מחוז תל אביב והמרכז

האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

2

- תאגיד שהוקם על פי חוק האפוטרופוס הכללי התשל"ח - 1978 ממלא תפקידים שונים ומגוונים:
- הכונס הרשמי
- הרשם לענייני ירושה
- הנאמן הציבורי
- האפוטרופוס הכללי - שבין יתר תפקידיו פיקוח על מנהלי עזבון ואפוטרופסים, ניהול נכסי נעדרים, קבלת עזבונות לטובת המדינה ועוד

ב"כ היועץ המשפטי לממשלה במשרד האפוטרופוס הכללי

3

- עורכי הדין באפוטרופוס הכללי הוסמכו ע"י היועץ המשפטי לממשלה לייצג אותו בהליכים המתנהלים לפי חוקים שונים.
- עיקר פעילותנו היא מתן תגובה כמשיב לבקשות המוגשות לפי חוק הירושה וחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות לרשם לענייני ירושה, לבתי המשפט ולבית הדין הרבני.
- ב"כ היועמ"ש במחוז תל אביב והמרכז מטפל בכ 1,500 בקשות רשם בחודש.
- זאת בנוסף לבקשות המוגשות לבית המשפט לענייני משפחה בתיקי עזבון ואפוטרופסות
- בשנת 2013 ניתנו כ- 29,000 תגובות יועץ משפטי.

הרשם לענייני ירושה מידע מקוון

4

מדינת ישראל - משרד המשפטים

The State of Israel - Ministry of Justice

תגובות בא-כח היועץ המשפטי

בדיקת קיום בקשה קודמת

תעריפי אגרות הרשם לענייני ירושה

בקשות שהוגשו לרשמים לענייני ירושה

שם פרטי מנוח

עד תאריך:

שם משפחה מנוח

בקשות מתאריך:

ת.ז. מנוח

מספר התיק

מחוז

מומלץ לבצע חיפוש לפי תעודת זהות או מספר תיק בלבד.

חפש

נקה

« מוצגות 100 התוצאות הראשונות, רצוי לצמצם את טווח החיפוש על מנת לצפות בכל התוצאות המתקבלות. »

פרטים	שם מנוח	ת.ז. מנוח	סוג בקשה	מספר בקשה	תאריך הגשת הבקשה	מספר התיק	מחוז
⌵	כהן שלמה	5646963	לצו קיום צוואה	1	10/05/1999	6088	תל אביב
⌵	כהן שלמה	75046615	לצו קיום צוואה	1	07/06/1999	6896	תל אביב
⌵	כהן שלמה(סלומו	0	לצו ירושה	1	28/12/1999	12519	תל אביב
⌵	כהן שלמה	72013014	לצו ירושה	1	20/01/2000	13136	תל אביב
⌵	כהן שלמה	4519252	לצו קיום צוואה	1	21/02/2000	14049	תל אביב
⌵	כהן שלמה	1936731	לצו ירושה	1	07/03/2000	2210	ירושלים
⌵	כהן שלמה	24447351	לצו ירושה	1	28/05/2000	6028	חיפה
⌵	כהן שלמה	12633210	לצו ירושה	1	15/06/2000	6254	חיפה

מקור הסמכות וחובת המצאה

5

● מקור הסמכות

● סע' 153 לחוק הירושה קובע כי:

"בכל ענין המסור לפי חוק זה לבית המשפט רשאי לפנות אליו כל מי שמעונין בדבר: כן רשאי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, אם הוא סבור שיש ענין לציבור, לפתוח בכל הליך משפטי לפי חוק זה, לרבות ערעור, ולהתייצב ולטעון בכל הליך כזה".

● חובת המצאה

● תקנה 54(א) לתקנות הירושה, התשנ"ח-1998 קובעת כי:

"העתק מכל בקשה או תובענה לצו ירושה, לצו קיום צוואה, להוכחת צוואה, להוכחת מותו של אדם וזמן מותו, למינוי מנהל עזבון, למתן הוראות למנהל עיזבון, לקביעת שכר טרחה והוצאות של מנהל עיזבון ואישור על סיום תפקידו, לרבות קביעת שכר ביניים וכן תיקון או ביטול של צו ירושה או צו קיום צוואה המוגשים לבית משפט, לבית דין דתי או לרשם לענייני ירושה, יומצא לבא כוחו של היועץ המשפטי לממשלה, במשרד האפוטרופוס הכללי שבאזור פעולתו של הרשם לענייני ירושה המוסמך."

מועדים לתגובה לפי חוק הירושה

6

- תקנה 54 (ב) – הודיע היועץ המשפטי.. בתוך 45 יום מיום שהומצא לו העתק הבקשה כי ברצונו להתייצב או לטעון... יקבע בית המשפט מועד לדיון.
- 45 (ג) – ראה היועץ המשפטי לממשלה... כי מפאת הצורך בבדיקה נוספת תידרש תקופת זמן נוספת לשם קביעת עמדתו יודיע על כך בכתב לבית המשפט....

תפקידו של ב"כ היועמ"ש

7

- ב"כ היועץ המשפטי יודיע על התערבותו בשני מקרים עיקריים:
- קיים צורך לשמור על אינטרס ציבורי
- קיים צורך להגן על קטינים, חסויים או נעדרים שאינם מיוצגים כדין בהליך.

הגשת בקשה לצו קיום צוואה

המסמכים אותם יש להגיש :

1. בקשה מלאה חתומה ומאומתת כדין .
2. תעודת פטירה / הצהרת מוות /בקשה להוכחת מוות בדרך אחרת .
3. צוואה מקורית או בקשה להתיר הוכחת צוואה בהעתק (ס' 68ב לחוק)
4. אישור על משלוח הודעות בדואר רשום לזוכים / תצהיר על מסירת ההודעה .
5. יפוי כח – ככל שהמבקש מיוצג.
6. אישור על תשלום אגרות כולל אגרת פרסום .

הגשת בקשה לצו ירושה

המסמכים אותם יש להגיש :

1. בקשה מלאה חתומה ומאומתת כדין .
2. תעודת פטירה / הצהרת מוות /בקשה להוכחת מוות בדרך אחרת (ס' 68 (א) לחוק) .
3. אישור על משלוח הודעות בדואר רשום ליורשים על פי דין / תצהיר על מסירת ההודעה .
4. יפוי כח – ככל שהמבקש מיוצג.
5. אישור על תשלום אגרות כולל אגרת פרסום .

כללי ירושה על פי דין

■ שיטת הפרנטלות

■ ילדי המוריש קודמים להוריו, הוריו קודמים להורי הוריו.

■ יורש שנפטר לפני המוריש, צאצאיו יורשים במקומו

■ יורש שנפטר אחרי המוריש- יורשיו יכנסו בנעליו

פרנטלה 3	פרנטלה 2	פרנטלה 1
<u>סבים</u>	<u>הורים</u>	<u>ילדים</u>
דודים (צאצאי סבים)	אחים	נכדים
בני דודים	אחיינים	נינים

דגשים בבקשה לצו ירושה

11

- היעדר צוואה
- כשרות משפטית
- הוכחת הרכב משפחה
- הסתלקויות
- הוכחת מוות

במסגרת תפקידו מוסמך ב"כ היועמ"ש לדרוש פרטים נוספים החסרים לשם גיבוש עמדתו וכן להודיע על כוונתו להתערב בהליך בעקבותיה יעביר הרשם לענייני ירושה את הבקשה לדיון בבית המשפט לענייני משפחה.

דגשים בבקשה לצו קיום צוואה

12

- צורת הצוואה
- ספק בתקפות הצוואה
- כשרות משפטית
- הסתלקויות
- מטרה ציבורית
- קיומם של צדדים רלבנטיים נוספים (כגון בן זוג שאיננו יורש)

הוכחת מוות

13

● תקנה 14 לתקנות – חובת צירוף תעודת פטירה/הוכחת פטירה/הצהרת מוות

● סעיף 68 לחוק הירושה / חוק הצהרות מוות התשל"ח-1978

✓ קיימת ידיעה ברורה ופוזיטיבית על הפטירה

חל על:

✓ קיימת ראשית ראיה להוכחת הפטירה

"נעדר, נספה, נספה שואה"

✓ לא ניתן לקבל תעודת פטירה

"יש יסוד לשער כי...."

מינוי מנהל עזבון

רשאי לבקש: כל "מעוניין בדבר"

מנהל עזבון קבוע

- בד בבד עם מתן צו הירושה / קיום הצוואה או אחרי מתן הצו
- תפקידיו- כינוס נכסי העזבון וחלוקתם ליורשים / זוכים
- מינוי לשנתיים

מנהל עזבון זמני

- קודם למתן צו ירושה / קיום צוואה
- תפקידיו- כינוס נכסי העזבון ושמירתם
- מינוי לשישה חודשים

בקשה למינוי מנהל עזבון קבוע

16

- ב"כ היועמ"ש בוחן את הצורך במינוי כזה
* מטרה ציבורית
* פעולות המצריכות פיקוח
* ריבוי יורשים
- ב"כ היועמ"ש/מזכירות הרשם מוודאים כי כל הצדדים הנוגעים
בדבר מסכימים למינוי
- הסכמה נדרשת גם כאשר מדובר במנהל עזבון הנקוב בצוואה (סעיף
81 לחוק)

בקשה לקיום צוואה בהעתק

17

- סעיף 36 (א) - המצווה רשאי לבטל צוואתו ע"י השמדתה
- "השמיד המצווה את הצוואה, חזקה עליו שהתכוון בכך לבטלה"
- ב"כ היועמ"ש בודק הסיבות להיעדרה של הצוואה המקורית ועמדתם של הנוגעים בדבר (יורשים עפ"י דין או זוכים עפ"י צוואה קודמת- לפי הנסיבות).

בקשות שונות הנוגעות לניהול עזבון

18

• תיקי עזבון בהם יש עניין ביורשים:

קטין, חסוי, נעדר, מטרה ציבורית,
או צוואה עם הוראות מיוחדות אחרות .

• תיקי עזבון בהם כל היורשים כשירים ובגירים

בקשה שכ"ט מנהל עזבון

19

סעיף 91 לחוק הירושה – "בית המשפט רשאי לפסוק למנהל עזבון שכר לפי התקנות..."

פרק ז'1 לתקנות הירושה – מסדיר את פסיקת שכר הטירחה

- **45א(ג) – בית המשפט לא ידון בבקשה ... בטרם קיבל הודעה מהאפוטרופוס הכללי בדבר בדיקת הפרטה והדינים והחשבונות הסופיים או בדבר החלטתו שלא לבדקם... אלא אם כן חלפו 75 יום מהיום שהוגשו לאפוטרופוס הכללי.**

דגשים בבקשה לשכר טירחה

20

- יש לציין שווי עזבון
- יש לציין השכר המבוקש על פי התקנות
- שירותים מקצועיים יש לפרט בנפרד לרבות השכר הנדרש בגין כל פעולה תוך התייחסות לתעריף המינימאלי המומלץ - תקנה 45ג (ד)
- חובת המצאת הבקשה ליורשים – אלא אם צורפה הסכמתם או ניתן פטור מהמצאה ע"י בית המשפט – תקנה 45א(ד)
- הוראת צוואה הכוללת שיעור שכ"ט איננה מחייבת
 - * עמ"ש (ת"א) 1043/04 בענין חנה נדיבי
 - * תע' (ת"א) 1130/98 בענין מרגרטה לויין
- פסיקה ייחודית לעזבונות בהיקף גדול – תע' (ת"א) 101110/06 בענין עזבון י.א.ז.

המשך ערב נעים

